

Relacje Polski z sąsiadami

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Prezentacja multimedialna](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Wojciech Jakóbiak, *Nord Stream 2 może zamienić się w ruinę m.in. przez Polaków*, 1.06.2020 r., dostępny w internecie: biznesalert.pl [dostęp 22.06.2020 r.].
- Źródło: *Wersja skonsolidowana Traktatu o Unii Europejskiej*, dostępny w internecie: oide.sejm.gov.pl [dostęp 22.06.2020 r.].
- Źródło: Wiesław Romanowski, *Putinowi nie udało się pokonać Ukrainy*, 8.06.2019 r., dostępny w internecie: polityka.pl [dostęp 22.06.2020 r.].

Źródło: domena publiczna.

Dobre relacje z państwami i innymi podmiotami polityki międzynarodowej są w interesie każdego państwa. Przekładają się one na realizację żywotnych interesów wspólnoty narodowej, w tym także ekonomicznych, i utrwalają jej pozytywny wizerunek w społeczności międzynarodowej. Wypracowanie i utrzymanie takich relacji wymaga jednak sporo wysiłku, szczególnie w sytuacji, gdy sąsiedztwo państw jest powiązane z bolesną historią ich koegzystencji. Tak jest również w przypadku Polski i jej sąsiadów, chociaż specyfika wzajemnych odniesień Rzeczypospolitej Polskiej i każdego z nich jest zgoła odmienna.

Twoje cele

- Dowiesz się, czym jest racja stanu.
- Scharakteryzujesz sposób prowadzenia polskiej polityki zagranicznej.
- Przeanalizujesz relacje Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, będącymi członkami Unii Europejskiej.
- Przeanalizujesz relacje Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, nie będącymi członkami Unii Europejskiej.

Przeczytaj

Racja stanu

Rację stanu najkrócej można określić jako nadrzędny interes państwowy, wspólny dla większości obywateli i organizacji działających w państwie oraz poza jego granicami, ale na rzecz (korzyść) tego państwa. Zawartość treściowa pojęcia racji stanu to niepodległość, suwerenność i integralność terytorialna państwa, a także ochrona jego bezpieczeństwa, tożsamości narodowej i możliwości rozwojowych. Po raz pierwszy pojęcie racji stanu pojawiło się w pracy włoskiego filozofa Giovanniego Botero pt. *Della Ragion di Stato* w 1589 r., natomiast za twórcę koncepcji racji stanu jest uważany Niccolò Machiavelli.

Zgodnie z *Białą Księgą Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej* polska racja stanu obejmuje kilka bardzo istotnych obszarów.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Kierowanie się polską racją stanu przez podmioty prowadzące politykę zagraniczną powinno odnosić się do wszystkich państw i podmiotów prawa międzynarodowego, w tym szczególnie do sąsiadów Polski.

Podmioty zaangażowane w realizację polskiej polityki zagranicznej

Polska polityka zagraniczna jest prowadzona przez Radę Ministrów, natomiast Prezydent RP jako reprezentant państwa w stosunkach zewnętrznych współdziała z Prezesem Rady Ministrów i ministrem spraw zagranicznych. Do zadań ministra spraw zagranicznych należy koordynowanie polityki zagranicznej rządu i zapewnienie utrzymania stosunków z innymi państwami, dbanie o interesy Polski i jej obywateli, a także o międzynarodowy wizerunek Polski. Polską politykę zagraniczną realizują urzędnicy i dyplomaci pracujący w Ministerstwie Spraw Zagranicznych oraz na placówkach zagranicznych. Funkcjonują oni w ramach służby zagranicznej.

Źródło: domena publiczna.

Rozważ, który podmiot odgrywa ważniejszą rolę w polskiej polityce zagranicznej: Prezydent RP czy Prezes Rady Ministrów.

Podstawy prawne wzajemnych stosunków Polski z sąsiadami

Polska graniczy z siedmioma państwami, w tym czterema wchodzącymi w skład Unii Europejskiej (Niemcy, Czechy, Słowacja, Litwa) i trzema spoza Unii Europejskiej (Rosja, Białoruś, Ukraina). Z wszystkimi sąsiadami Polska ma podpisane **bilateralne** traktaty o przyjaźni i współpracy, zawarte kolejno:

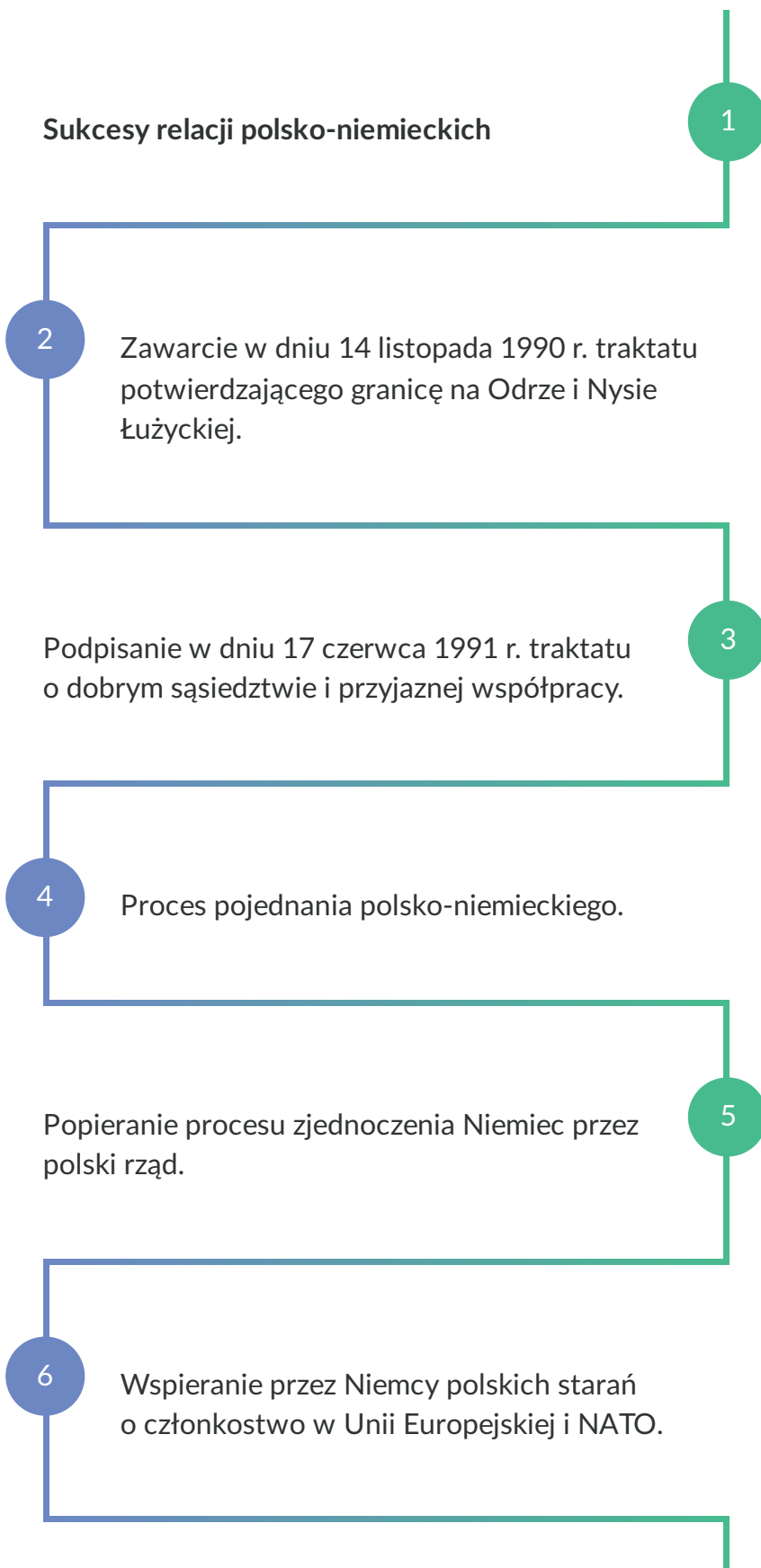
- 17 czerwca 1991 r. z Niemcami;
- 6 października 1991 r. z Czechosłowacją (w 1993 r. podpisanie odrębnych protokołów z Czechami i Słowacją o sukcesji traktatów z Czechosłowacją);
- 18 maja 1992 r. z Ukrainą;
- 22 maja 1992 r. z Rosją;
- 23 czerwiec 1992 r. z Białorusią;
- 26 kwietnia 1994 r. z Litwą.

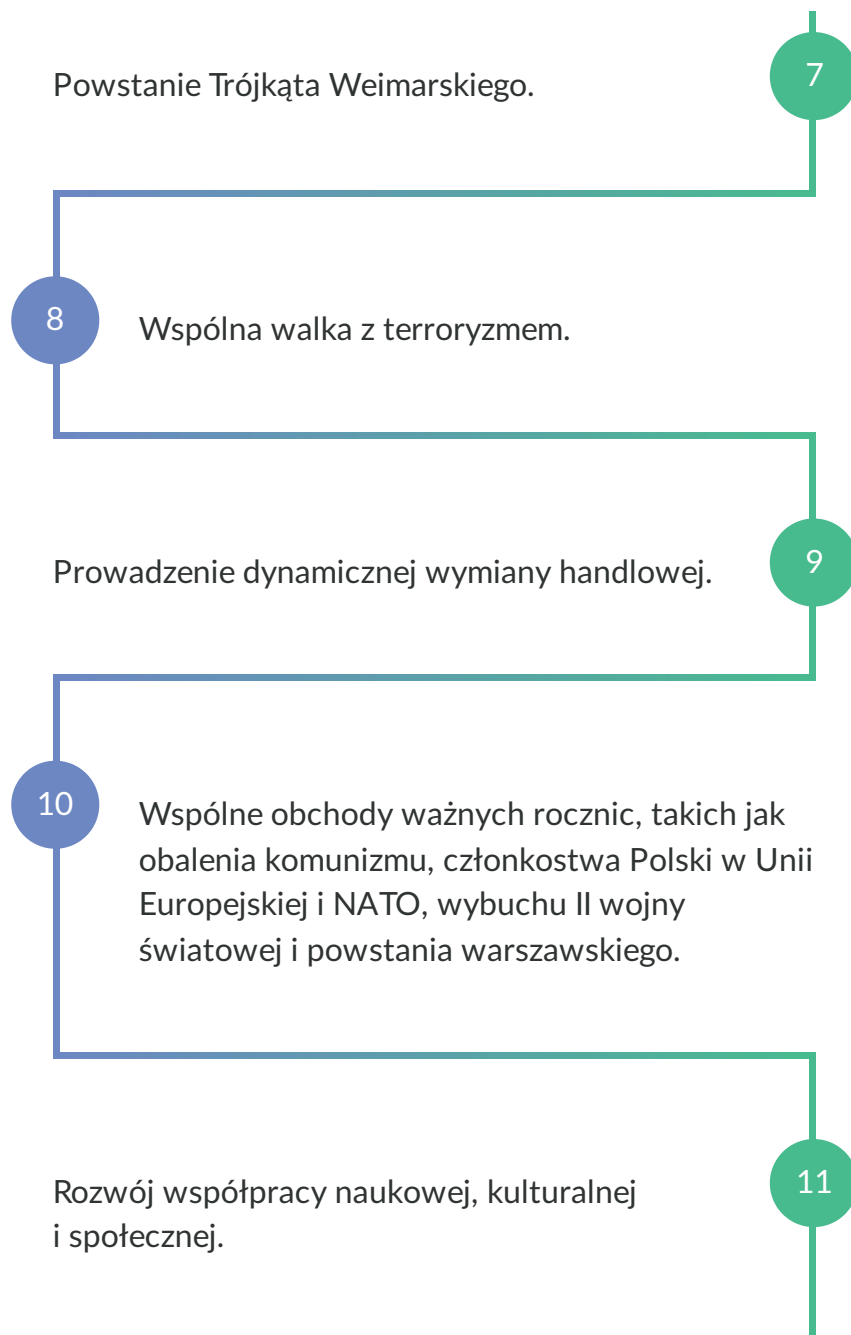
Relacje Polski z państwami sąsiedzkimi, będącymi członkami Unii Europejskiej

Polska – Niemcy

Relacje polsko-niemieckie mają bardzo długą i burzliwą historię. Znajdziemy w nich zarówno sukcesy, jak i problemy.

Sukcesy relacji polsko-niemieckich

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Za istotne problemy w tych relacjach należy uznać:

- asymetrię w partnerstwie obu państw, szczególnie w dziedzinie gospodarczej i społecznej;
- nierówny status polskiej mniejszości w Niemczech;
- krytykowanie przez Niemcy uczestnictwa Polski w wojnie w Iraku w 2003 r.;
- krytykę wymierzoną w polski rząd za popieranie rozszerzenia NATO o Ukrainę i Gruzję;
- krytykę niemieckiego rządu przez polskie władze w związku z budową gazociągu północnego z pominięciem Polski;

- krytykę Niemiec związaną z popieraniem przez ten kraj traktatu konstytucyjnego UE, planów utworzenia z Unii federacji, a także pakietu klimatycznego;
- domaganie się przez stronę niemiecką odszkodowań za mienie utracone przez Niemców wysiedlonych po 1945 r.;
- polskie roszczenia odszkodowawcze związane ze zbrodniami i szkodami wyrządzonymi przez Niemcy w latach 1939–1945;
- podejmowanie przez Niemcy działań mających na celu wypaczenie historii i rozmywanie odpowiedzialności, którą ponoszą Niemcy w związku z wybuchem i skutkami II wojny światowej;
- budowę przez Niemcy i Rosję gazociągu Nord Stream II.

Ruiny Zamku Królewskiego w Warszawie

Źródło: domena publiczna.

Zastanów się, jakie znaczenie ma kwestia reparacji wojennych dla relacji polsko-niemieckich.

Polska – Czechy i Polska – Słowacja

Sukcesy relacji polsko-czechosłowackich, polsko-czeskich i polsko-słowackich

2

Podpisanie z Czechosłowacją 6 października 1991 r. traktatu o dobrym sąsiedztwie, solidarności i przyjaźnielskiej współpracy z wraz z dodatkowymi protokołami.

Współpraca w Grupie Wyszehradzkiej.

3

4

Wzajemne wspieranie starań o członkostwo w UE i NATO.

Funkcjonowanie w latach 2002–2005
Wielonarodowej Brygady Czesko-Polsko-
Słowackiej.

5

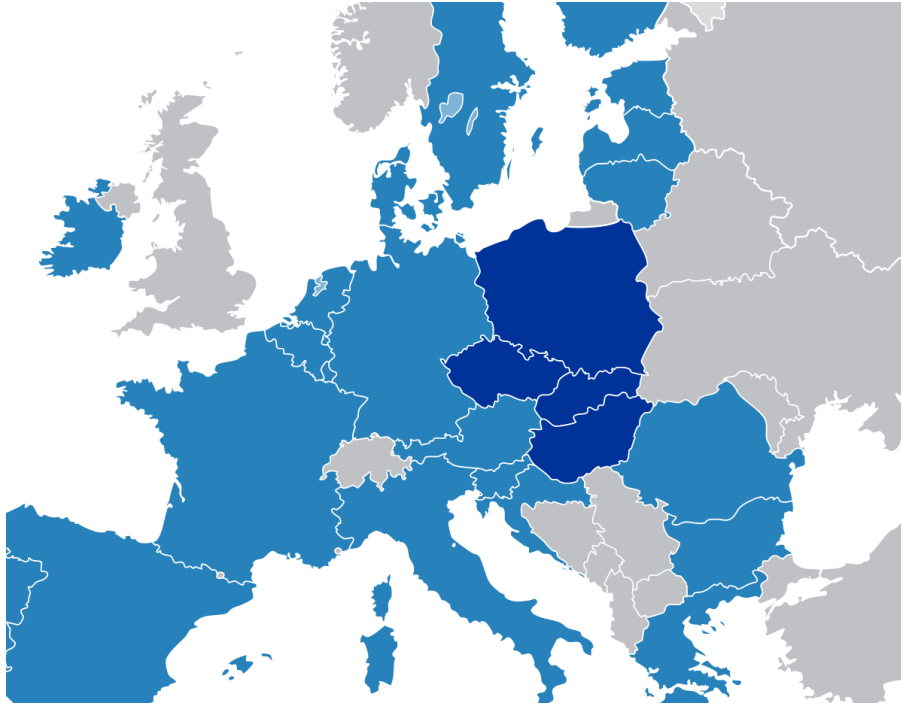
6

Prowadzenie przez Polskę i Czechy wspólnej
polityki proamerykańskiej.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Z kolei problemami są:

- zaszłości historyczne związane z aneksją przez Polskę Zaolzia w 1938 r., a także wkroczenie polskich wojsk do Czechosłowacji w 1968 r. w ramach interwencji Układu Warszawskiego;
- próby ograniczania czeskiego rynku dla polskich produktów spożywczych w 2012 r. zwane „wojną spożywczą”;
- stosunkowo niski poziom inwestycji polsko-słowackich.

Państwa Grupy Wyszehradzkiej

Źródło: domena publiczna.

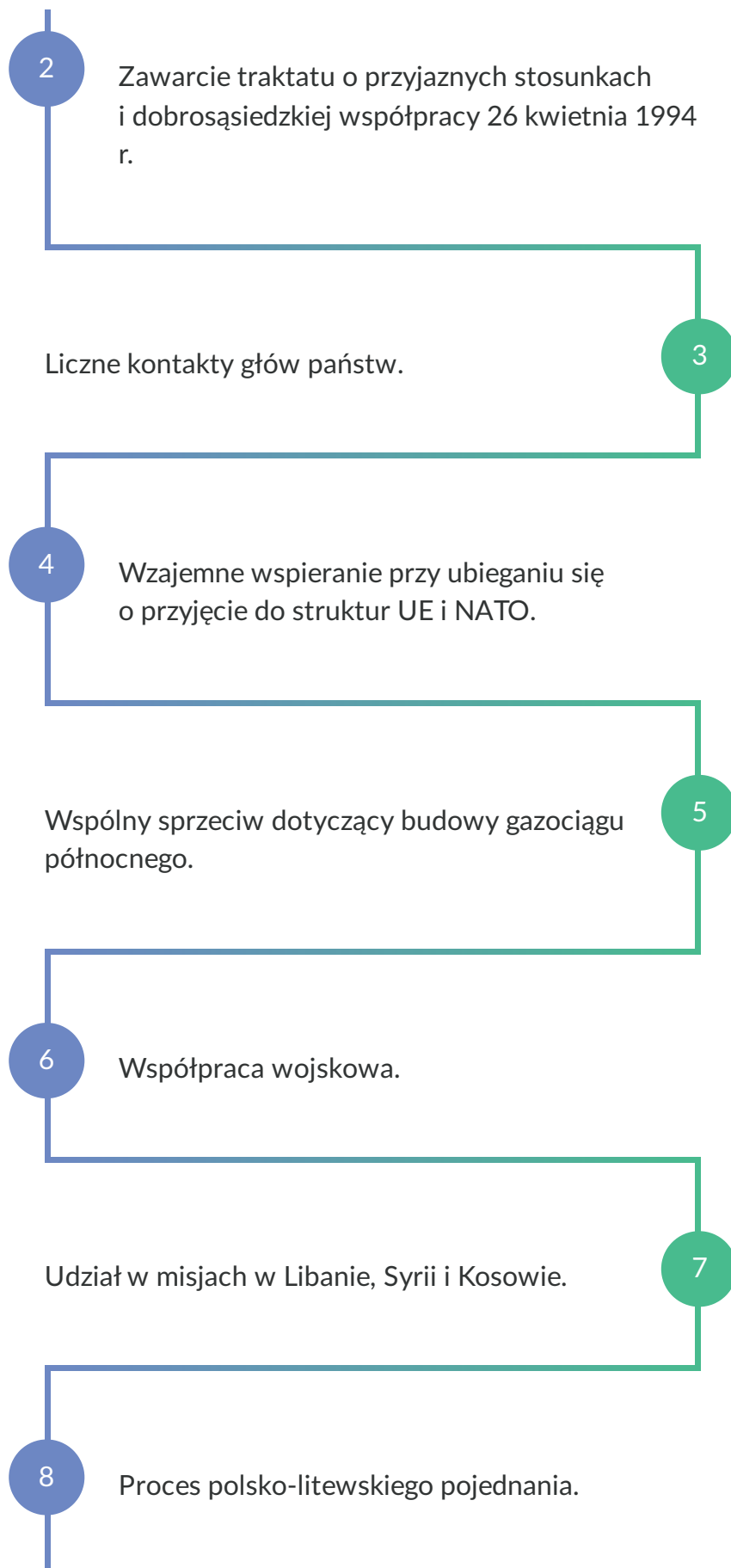
Podaj główne motywy utworzenia Grupy Wyszehradzkiej dla Polski, Czech i Słowacji. Uzasadnij swoje zdanie.

Polska – Litwa

Po stronie sukcesów w relacjach polsko-litewskich są m.in.:

Sukcesy relacji polsko-litewskich

1

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Problemy w stosunkach z Litwą, to m.in.:

- spory historyczne dotyczące np. żądania strony litewskiej uznania, że w latach 1920–1939 Wileńszczyzna znajdowała się pod polską okupacją, różnej oceny działań AK i oddziałów litewskich na tym obszarze podczas II wojny światowej;
- nierespektowanie wobec Polaków na Litwie postanowień traktatu o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy (dyskryminacja polskiej mniejszości).

Przemarsz Polonii w Wilnie

Źródło: Sfu, licencja: CC BY-SA 4.0.

Słownik

bilateralne

dwustronne

dywersyfikacja

różnicowanie

Grupa Wyszehradzka

zrzeszenie Polski, Czech, Słowacji i Węgier mające na celu pogłębianie współpracy między tymi państwami

Trójkąt Weimarski

organizacja utworzona przez ministrów spraw zagranicznych trzech państw: Polski, Niemiec i Francji w celu rozwoju współpracy pomiędzy tymi państwami, a także promowania odradzającej się Polski na arenie międzynarodowej

UE

Unia Europejska

Prezentacja multimedialna

Polecenie 1

Zapoznaj się z prezentacją i wykonaj ćwiczenie.

Relacje Polski z państwami sąsiedzkimi, które nie są członkami Unii Europejskiej

Relacje Polski z państwami sąsiedzkimi, które nie są członkami Unii Europejskiej

1

2

Polska i Rosja

3

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Podobnie jak w przypadku relacji z Niemcami, także stosunki polsko-rosyjskie w najnowszej historii wykazują wiele problemów, co nie oznacza, że są zupełnie pozbawione sukcesów.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Sukcesy:

- zawarcie bilateralnego traktatu w zakresie przyjaznej i dobrosąsiedzkiej współpracy z 22 maja 1992 r.;
- uwolnienie Polski od stacjonujących na jej terenie wojsk Związku Sowieckiego, które nastąpiło w 1993 r.;
- wyjaśnienie bolesnej historii zbrodni katyńskiej i otwarcie w ślad za tym cmentarzy wojskowych;
- dokonanie przez oba państwa w 1996 r. wzajemnego zniesienia zadłużenia (z realizacją „opcji 0 plus”, polegającej na przekazaniu Polsce przez Rosję 20 mln. dolarów);
- odblokowanie żeglugi w obszarze Cieśniny Piławskiej i Zalewu Wiślanego;
- wzrost obrotów handlowych między Polską i Rosją;
- zawarcie umowy w zakresie małego ruchu granicznego z obwodem Kaliningradzkim, obowiązującej od 2012 r.

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Cieniem na relacjach międzypaństwowych
kładą się:

- sprzeciw Rosji dotyczący rozszerzenia NATO o Polskę;
- wprowadzenie wiz dla Rosjan;
- poparcie, którego Polska udzieliła „pomarańczowej rewolucji” na Ukrainie i demokratyzacji tego kraju;
- stosowanie przez Rosję z mniejszym lub większym nasileniem restrykcji gospodarczych wobec Polski jako narzędzia wywierania nacisku politycznego (np. poprzez zakaz importu polskich produktów spożywczych);
- niepotępienie przez Rosję paktu Ribbentrop-Mołotow;
- wsparcie przez Polskę Gruzji w wojnie rosyjsko-gruzińskiej prowadzonej w 2008 r.;
- uzależnienie Polski od gazu z Rosji, którego nieodległy koniec nastąpi w związku z dywersyfikacją dostaw tego surowca z różnych kierunków świata;
- poparcie udzielane przez Polskę Ukrainie dla przemian politycznych i jej zbliżenia z Unią Europejską;
- sprzeciw Polski wobec aneksji Krymu dokonanej przez Rosję i popieranie w związku z tym na arenie międzynarodowej sankcji dla Rosji;

- manewry wojsk rosyjskich i wojsk NATO po obu stronach granicy.

6

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Pomyśl dlaczego z punktu widzenia rosyjskich interesów przekop Mierzei Wiślanej jest niepożądany.

Polska i Białoruś

7

8

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Wśród sukcesów relacji polsko-białoruskich można wymienić:

- zawarcie dwustronnego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy 23 czerwca 1992 r.;
- zniesienie dla Białorusinów opłat wizowych w związku z podróżowaniem do Polski.

9

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Do obustronnych problemów należą m.in.:

- dyskryminacja polskiej mniejszości na Białorusi;
- wspieranie przez Polskę opozycji demokratycznej na Białorusi.

10

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Zastanów się, jakie argumenty – z punktu widzenia władz białoruskich – mogą przemawiać za zacieśnieniem stosunków z Polską.

Polska i Ukraina

11

12

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Sąsiedztwo Polski i Ukrainy niewątpliwie jest związane z sukcesami we wzajemnych relacjach, ale stanowi również wyzwanie do pokonania istniejących problemów.

13

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

- Uznanie przez Polskę jako pierwszy kraj niepodległości Ukrainy w dniu 2 grudnia 1991 r.;
- zawarcie wzajemnego traktatu o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy z 18 maja 1992 r.;
- wsparcie przez polskie władze, a także społeczeństwo „pomarańczowej rewolucji” na Ukrainie na przełomie lat 2004 i 2005 i „Euromajdanu” z przełomu lat 2013 i 2014;
- sprzeciw Polski wobec aneksji Krymu przez Rosję;
- współpraca wojskowa między oboma państwami;
- wsparcie przez Polskę prozachodnich starań Ukrainy.

14

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

Problemy do rozwiązania to:

- odmienne punkty widzenia na zdarzenia z historii (pacyfikację Wołynia przez Ukraińców w 1943 r. oraz przeprowadzenie przez Polaków „Akcji Wisła” z 1947 r.);
- gloryfikowanie przez władze Ukrainy działalności Ukraińskiej Powstańczej Armii (UPA).

Materiał audio dostępny pod adresem:

<https://zpe.gov.pl/b/PVQOvP607>

15

Pomyśl, jakie kroki powinny przedsięwziąć obie strony, aby rozliczyć wzajemne krzywdy w relacjach polsko-ukraińskich.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Ćwiczenie 1

Podaj, dla których sąsiadów Polski koncepcja Trójmorza jest korzystna, a dla których niekorzystna. Uzasadnij swoje zdanie.

Ćwiczenie 2

Rozważ, czy budowa gazociągu Nord Stream II przy sprzeciwie polskiego rządu nie stanowi złamania zasady solidarności energetycznej państw UE.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zaznacz, które z podanych zagadnień stanowią elementy racji stanu polskiego państwa.

☐

rozwój gospodarczy potencjału państwa z podkreśleniem ochrony środowiska naturalnego

☐

istnienie niepodległego państwa polskiego w nienaruszalnych granicach

☐

rozwój przemysłu metalurgicznego w krajach południowoamerykańskich

☐

wolne i bezpieczne życie obywateli

Ćwiczenie 2

Dopasuj podmiot do kompetencji w zakresie polityki międzynarodowej.

Prezydent RP

Rada Ministrów

Minister Spraw Zagranicznych

prowadzi politykę zagraniczną

koordynuje politykę zagraniczną rządu

współdziała w zakresie
prowadzenia polityki zagranicznej

Ćwiczenie 3

Zapoznaj się z mapą i wykonaj ćwiczenie.

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Podaj, z iloma państwami wchodzącymi w skład Unii Europejskiej i iloma państwami spoza Unii Europejskiej sąsiaduje Polska. Wymień te kraje.

Ćwiczenie 4

Przyporządkuj traktaty bilateralne o przyjaźni i współpracy pomiędzy Polską i jej wybranymi sąsiadami.

traktat z Litwą

traktat z 18 maja 1992 r.

traktat z Rosją

traktat z 26 kwietnia 1994 r.

traktat z Ukrainą

traktat z 17 czerwca 1991 r.

traktat z Białorusią

traktat z 22 maja 1992 r.

traktat z Niemcami

traktat z 23 czerwiec 1992 r.

Przeanalizuj tekst i wykonaj polecenie.

((Wojciech Jakóbik

Nord Stream 2 może zamienić się w ruinę m.in. przez Polaków

„Kommersant” powtarza tezę niemieckiego „Handelsblatta”, że projekt gazociągu Nord Stream 2 może zamienić się w ruinę. Jednak powodem nie będą sankcje USA, ale dyrektywa gazowa znowelizowana między innymi staraniami Polski.

Nagłówek artykułu „Kommersanta” głosi, że ten projekt może zamienić się w ruinę. Niemiecki „Handelsblatt” podstawiał taką tezę w lutym tego roku, zapowiadając możliwość pojawienia się nowych obostrzeń amerykańskich. Jednak większe znaczenie może mieć dyrektywa gazowa przyjęta między innymi dzięki staraniom Polski.

„Kommersant” przywołuje zapowiedź ustępującego ambasadora USA w Niemczech Richarda Grenella, jakoby Senat USA miał przygotować szybko sankcje wobec Nord Stream 2, jeżeli zacznie się jego budowa z pomocą statku rosyjskiego Akademik Czerski. Źródła Reutersa przekonują, że sankcje mogą zostać przedstawione jeszcze w tym tygodniu.

Według gazety nowe sankcje USA wobec Nord Stream 2 mogą zagrozić finansowo temu projektowi. Przypomina, że nikt nie chciał ubezpieczyć Akademika Czerskiego. Teraz Rosjanie muszą ubiegać się o nową zgodę Duńskiej Agencji Energii na wejście na wody terytorialne Danii. Będzie to możliwe dopiero we wrześniu, gdy zakończy się okres lęgowy dorsza. „Kommersant” szacuje, że prace rozpoczęte w pierwszym miesiącu

jesieni sprawią, że Nord Stream 2 będzie gotowy do drugiej połowy 2021 r.

Jednak nawet wtedy niekoniecznie będzie mógł rozpocząć pracę. „Kommersant” przypomina o rewizji dyrektywy gazowej, której został podporządkowany Nord Stream 2, przez co będzie musiał wyznaczyć operatora gazociągu niezależnego od Gazpromu, który przejmie odpowiedzialność za przesył gazu w zgodzie z prawem unijnym. – „Niemiecka decyzja o aplikacji prawa unijnego względem Nord Stream 2 była uderzeniem jeszcze bardziej dotkliwym niż problemy z układaniem rur” – przekonuje „Kommersant”.

Gazeta tłumaczy także postawę Niemiec, które teraz muszą liczyć się z rosnącą krytyką ich postawy w sprawie Nord Stream 2 w Unii Europejskiej. Przywołuje opinię Jacka Saryusz-Wolskiego na łamach BiznesAlert.pl, który przyznaje, że Polacy w Parlamencie Europejskim wielokrotnie inicjowali prawodawstwo mające obniżyć zależność od gazu z Rosji. Według „Kommersant” te nowe realia mogą sprawić, że Niemcy pogodzą się być może nawet z „zamrożeniem Nord Stream 2”.

Źródło: Wojciech Jakóbk, *Nord Stream 2 może zamienić się w ruinę m.in. przez Polaków*, 1.06.2020 r., dostępny w internecie: biznesalert.pl [dostęp 22.06.2020 r.].

Podaj, jakiego rodzaju działania podjęte przez polski rząd na arenie Unii Europejskiej w odniesieniu do gazociągu Nord Stream II stoją u podstaw bezpieczeństwa energetycznego Polski i uniezależnienia od decyzji władz Federacji Rosyjskiej o kierunkach dostaw gazu.

Ćwiczenie 6

Zapoznaj się z tekstem i wykonaj polecenie.

Źródło: Łukasz Grajewski; Łukasz Grajewski, *Berlin skazany na współpracę z Grupą Wyszehradzką? Niemiecki handel z V4 jest większy niż z Francją, Chinami i USA, 2019*, forsal.pl, 07.02.2019 [dostęp: 22.06.2020].

Plik o rozmiarze 105.44 KB w języku polskim

Podaj element w relacjach Polski z partnerami wchodzącymi w skład Grupy Wyszehradzkiej, który leży u podstaw znaczenia i sukcesu naszego kraju w stosunkach politycznych z Niemcami.

Zapoznaj się z zaprezentowaną treścią Traktatu o Unii Europejskiej i wykonaj polecenie.

“ Wersja skonsolidowana Traktatu o Unii Europejskiej

Artykuł 3 (dawny artykuł 2 TUE)

1. Celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów.

2. Unia zapewnia swoim obywatelom przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości bez granic wewnętrznych, w której zagwarantowana jest swoboda przepływu osób, w powiązaniu z właściwymi środkami w odniesieniu do kontroli granic zewnętrznych, azylu, imigracji, jak również zapobiegania i zwalczania przestępczości.

3. Unia ustanawia rynek wewnętrzny. Działa na rzecz trwałego rozwoju Europy, którego podstawą jest zrównoważony wzrost gospodarczy oraz stabilność cen, społeczna gospodarka rynkowa o wysokiej konkurencyjności zmierzająca do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz wysoki poziom ochrony i poprawy jakości środowiska. Wspiera postęp naukowo-techniczny. Zwalcza wykluczenie społeczne i dyskryminację oraz wspiera sprawiedliwość społeczną i ochronę socjalną, równość kobiet i mężczyzn, solidarność między pokoleniami i ochronę praw dziecka.

Wspiera spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną oraz solidarność między Państwami Członkowskimi. Szanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy.

4. Unia ustanawia unię gospodarczą i walutową, której walutą jest euro. (...)

Źródło: *Wersja skonsolidowana Traktatu o Unii Europejskiej*, dostępny w internecie: oide.sejm.gov.pl [dostęp 22.06.2020 r.].

Podaj, jaka przesłanka ma decydujące znaczenie dla braku możliwości współpracy między Polską i Białorusią na zasadach określonych w Traktacie o Unii Europejskiej.

Zapoznaj się z materiałem źródłowym i wykonaj polecenie.

((Wiesław Romanowski

Putinowi nie udało się pokonać Ukrainy

Dziś decydujący głos w sprawie dalszego rozwoju wypadków należy do Ukraińców. Ich ostatnia wyborcza decyzja, fantastycznie wysokie poparcie dla Wołodymyra Zełenskiego, mogła wielu zaskoczyć. Jak to możliwe, że w czasie tak trudnym dla kraju kluczowe stanowisko powierza się człowiekowi spoza polityki, z niejasnymi koneksjami? Ale szok powoli mija. Motywacje Ukraińców są lepiej znane, a deklaracje nowego prezydenta potwierdzają, że Ukraina chce utrzymać proeuropejski i proatlantycki kurs.

Jednym z priorytetów Zełenskiego jest zakończenie wojny w Donbasie i pokój z Rosją. To kluczowe – obok walki z korupcją i o lepszy byt. Nowa odpowiedź Ukrainy w sprawie aneksji Krymu, wojny na wschodzie i rosyjskich sankcji ekonomicznych zostanie przygotowana przez demokratycznie wybranego prezydenta i parlament. Putin zaś, opowiadając o pokoju z Ukrainą, rozdaje separatystom rosyjskie paszporty. To desperacki krok świadczący o kompletnym braku woli i jeszcze jeden dowód jego porażki.

W trakcie ukraińskiej kampanii wyborczej Zełenski odwiedzi Brukselę, Berlin i Paryż. Otrzymał też zaproszenie od prezydenta Trumpa. Wyniki tych rozmów wywrą duży wpływ na decyzje Ukraińców. Zachód, w tym Polska, ma szansę potwierdzić, że czas Jałty bezpowrotnie minął, a „Rosyjska Wiosna” to późna jesień Putina.

Podaj korzyści, jakie mogą wyniknąć dla Polski z przystąpienia Ukrainy do Unii Europejskiej i NATO.

Dla nauczyciela

Autor: Dawid Tarczyński

Przedmiot: wiedza o społeczeństwie

Temat: Relacje Polski z sąsiadami

Grupa docelowa: III etap edukacyjny, liceum, technikum, zakres podstawowy, zakres rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres rozszerzony

XV. Polska polityka zagraniczna.

Uczeń:

3) charakteryzuje relacje Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, będącymi członkami Unii Europejskiej;

4) charakteryzuje relacje Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, niebędącymi członkami Unii Europejskiej.

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- dowiadyuje się, czym jest racja stanu;
- charakteryzuje sposób prowadzenia polskiej polityki zagranicznej;
- analizuje relacje Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, będącymi członkami Unii Europejskiej;
- analizuje relacje Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, niebędącymi członkami Unii Europejskiej.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- burza mózgów;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem multimediu.

Formy zajęć:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami i dostępem do internetu, słuchawki;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg zajęć:

Faza wstępna

1. Przeprowadzenie w zespole klasowym burzy mózgów na temat tego, czym jest racja stanu.

Odpowiedzi uczniów są zapisywane na tablicy w formie mapy myśli przez wybraną osobę i posłużą do wykonania notatki z lekcji.

Faza realizacyjna

1. Przedstawienie tematu i celów zajęć.

2. Uczniowie zostają podzieleni na siedem grup, z których każda wykonuje inne polecenie:

I grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko-niemieckich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów;

II grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko-czeskich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów;

III grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko-słowackich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów;

IV grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko-ukraińskich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów;

V grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko-białoruskich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów;

VI grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko – litewskich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów;

VII grupa – wyszukuje w internecie informacje na temat relacji polsko-rosyjskich, wskazuje jej zdaniem największe sukcesy w tych relacjach i problemy oraz przedstawia swoją propozycję wzmocnienia sukcesów i rozwiązania problemów.

3. Omówienie przez nauczyciela:

- czym jest racja stanu;
- sposobu prowadzenia polskiej polityki zagranicznej;
- relacji Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, będącymi członkami Unii Europejskiej;
- relacji Rzeczypospolitej Polskiej z państwami sąsiedzkimi, nie będącymi członkami Unii Europejskiej.

4. Praca z multimedium.

5. Sporządzenie notatki z lekcji z podziałem na najważniejsze informacje dotyczące:

- racji stanu i polskiej polityki zagranicznej;
- relacji Polski z sąsiadami będącymi i nie będącymi członkami UE.

Faza podsumowująca

1. Wykonanie ćwiczeń do multimedium (1-2).

Praca domowa:

Wykonanie ćwiczeń z modułu „Sprawdź się” (5-8).

Materiały pomocnicze:

Łukasz Grajewski, *Berlin skazany na współpracę z Grupą Wyszehradzką? Niemiecki handel z V4 jest większy niż z Francją, Chinami i USA*, 2019, forsal.pl, 07.02.2019.

Wersja skonsolidowana Traktatu o Unii Europejskiej, oide.sejm.gov.pl.

Wiesław Romanowski, *Putinowi nie udało się pokonać Ukrainy*, 8.06.2019 r., polityka.pl.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

Multimedium może być wykorzystane do lekcji powtórzeniowej lub jako materiał do przygotowania prezentacji multimedialnej o relacjach Polski z sąsiadami.